

ISBN NO : 978-605-05-1608-1
ESER ADI : KAVRAMSAL VE HUKUKİ YÖNLERİYLE İŞ
YERİNDE PSİKOLOJİK TACİZ (MOBBİNG)
YAZAR ADI : MEHMET TUNÇER
YAYIM YILI : 2023

KAVRAMSAL VE HUKUKİ YÖNLERİYLE İŞ YERİNDE PSİKOLOJİK
TACİZ (MOBBİNG)

ÖDEMELİ İSTEME VE GENEL DAĞITIM

YETKİN Basım Yayım ve Dağıtım A.Ş.

Strasburg Caddesi No: 31/A 06430 Sıhhiye / ANKARA

Tel : 0 (312) 231 42 34 (35) – 232 03 43 Faks: 229 87 85

Şube: Abide-i Hürriyet Cad. No: 158 34381 Şişli / İSTANBUL

Tel: 0 (212) 234 50 56 (57) Pbx Faks: 0 (212) 234 50 58

e-mail: yetkin@yetkin.com.tr <http://www.yetkin.com.tr>

Yayınevi Sertifika No: 47453

Yayın Kodu: ISBN 978-605-05-1608-1

© Yetkin Yayınları 2023

Dizgi: YETKİN Elektronik Yayıncılık Sistemleri

Baskı: YETKİN BASIMEVİ

Kâzım Karabekir Caddesi No: 95/7-8-10

Tel: 0 (312) 341 00 06 06060 ANKARA

Matbaa Sertifika No: 47452

Mehmet TUNÇER

(Soruşturmacılar İçin)
**KAVRAMSAL
VE
HUKUKİ YÖNLERİYLE
İŞ YERİNDE PSİKOLOJİK TACİZ
(Mobbing)**

Kavramsal Arka Plan

Psikolojik Taciz Davranışlarının Tipolojisi

Psikolojik Tacizin Tanısında Kullanılan Parametreler

Psikolojik Taciz Olmayan Durumlar

Psikolojik Taciz ile Benzerlik Gösteren Tutum, Davranış ve Uygulamalar

Psikolojik Tacizin Kamu Kurumlarındaki Görünümü

Şikâyet ve Başvuru Yolları

Hukukî Açıdan İspatı

İdari Soruşturmalarda Göz Önünde Bulundurulacak Hususlar

Uluslararası-Ulusal Düzenlemeler ve Hukukî Alt Yapı

Yargı Kararlarından Örnekler

Ankara 2023

AKGEYİK, T. vd. GÜNGÖR DELEN, M., UŞEN, Ş, (2013). Çalışma Yaşamında Psikolojik Taciz, Özyurt Matbaacılık, 1. Baskı, Ankara.

AKGEYİK, T. vd. (2009). İşyerinde Psikolojik Taciz Olgusu: Niteliği, Yaygınlığı ve Mücadele Stratejisi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, Sayı 56.

AKGEYİK, T. ve GÜNGÖR DELEN, M., (2013). Müşteriden Kaynaklanan (Psikolojik Taciz) Saldırgan Davranışlar: Market ve Çağrı Merkezi Çalışanlarına İlişkin Bir Araştırma, ÇASGEM Yayınları, Ankara.

AKTAN, C. C. ve ACAR, O. K., (2021). Kamu Yönetiminde Kayırmacılık, İzmir, SOBİAD Hukuk ve İktisat Araştırmaları Yayınları

ALTUN, M., SAYER, A., ve BARUTÇU, A. (2017). Yargı Kararları, Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kararları ve İlgili Mevzuat Perspektifinde İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 128: 511-544.

AMOS, K, (2023). "Dehumanization: As It Is Present Within Bullying Behaviors In An Anti-Bullying Program" (2013). UNLV Theses, Dissertations, Professional Papers, and Capstones. 1968.

ARAS, B. (2021). Hukuka Aykırı Delillerin Disiplin Soruşturmasında Kullanılması Sorunu, Ankara Barosu Dergisi 79 (2021): 1-42

ARSLAN, Ç., (2015). Dijital Delil ve İletişimin Denetlenmesi, Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, Y.2015, C.3, S.2, s.254

ASCENZİ A. ve Bergagio G. (2000). Il Mobbing, Il Marketing Sociale Come Strumentoper Combatterlo, G. Giappichelli Editore, Torino, p 8.

ATATANIR, H. (2021). Çalışma Yaşamında Bir Ayrımcılık Türü Olarak Mobbing ve Siber Boyutu. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 20(42), 1621-1639.

ATILGAN, A. ve KOÇ E., (2019). Whistleblowing: Türkiye'den İki Örnek Olay, Selçuk Ün. Sos. Bil. Ens. Der., (41): 380-389. Konya.

BACANLI, H., İLHAN, T. ve ASLAN, S. (2009). Beş Faktör Kuramına Dayalı Bir kişilik Ölçeğinin Geliştirilmesi: Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi, Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7(2): 261-279.

BALAY, R. (2000). Yönetici ve Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık, Nobel Yayınevi, Ankara.

BASTIAN, B. ve HASLAM, N. (2011). "Experiencing Dehumanization: Cognitive and Emotional Effects of Everyday Dehumanization", *Basic and Applied Social Psychology*, 33: 295–303.

https://www.researchgate.net/publication/254297904_Experiencing_Dehumanization_Cognitive_and_Emotional_Effects_of_Everyday_Dehumanization

BAYKAL, N. A. (2005). *Yutucu Rekabet Kanuni Devrindeki Mobbingden Günümüze*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

BAYSAL, C., TEKARSLAN, E. (1996). *Davranış Bilimleri (2.Baskı)*, Avcıol BasımYayın, İstanbul.

BEŞOĞUL, Ç. (2014). Öğretmenlerin Mobbinge Maruz Kalma Düzeyleri ile Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişki Kocaeli İli Gölçük İlçesi Örneği, *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Kocaeli. 67-68.

BELL, C.M. ve KHOURY, C. (2011). "Organizational De/humanization, Deindividuation, Anomie, and In/justice". S. W. Gilliland, D. D. Steiner ve D. P. Skarlicki (Ed.) *Research in Social Issues in Management. Emerging Perspectives on Organizational Justice and Ethics içinde* (167-197). Charlotte, NC, US: IAP Information Age Publishing.

BİLGE, S. S. (2016). "Mobbing terimi ve Türk hukuk düzeninde incelenmesi". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 65: 1245-1290

BİLGİLİ, A. (2015). *İş Hukukunda Mobbing*, Adana, s. 12.

BİLGİNOĞLU, E. & YOZGAT, U. (2022). "Örgütsel İnsandışılaştırma ve İşten Ayrılma Niyeti Arasındaki İlişkide, İşe Angaje olma ve İş Tatmininin Aracı Rolü" *Journal of Management and Economics Research* , 20 (1) , 1-18 . DOI: 10.11611/yead.898416

BRIDGE B. (2010). *Zorbalık-Mobbing: Bilinmeyen Çeşitleri ve Çözümleri*, 2. B., Beyaz Yayınları, İstanbul, s. 14.

BRISON, N., STINGLHAMBER, F. ve CAESENS, G. (2022). "Organizational Dehumanization". *Oxford Research Encyclopedia of Psychology*.

<https://oxfordre.com/psychology/view/10.1093/acrefore/9780190236557.001.0001/acrefore9780190236557-e-902>. [30.01.2022].

BJORKQVIST, K., OSTERMAN, K. ve LAGERSPETS, K. M. J. (1994a), "Sex Differences In Covert Aggression Among Adults", *Aggressive Behavior*, 20(1), 27-33.

BJORKQVIST, K., OSTERMAN, K., ve HJELT-BACK, M. (1994b), "Aggression Among University Employees", *Aggressive Behavior*, 20(3), 173-180.

BOWEN, F., BLACKMON, K. (2003), *Spirals of Silence: The Dynamic Effects of Diversity on Organizational Voice*, *Journal of Management Studies* (40:6): 1393-1417.

CAESENS, G., Nguyen, N. ve Stinglhamber, F. (2019). "Abusive Supervision and Organizational Dehumanization", *Journal of Business and Psychology*, 34: 709–728.

CAESENS, G., STINGLHAMBER, F., DEMOULIN, S. ve De WILDE, M. (2017). "Perceived Organizational Support and Employees' Well-being: The Mediating Role of Organizational Dehumanization", *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 26(4): 527-540.

CANOĞLU, V. C. (2018). "Disiplin Soruşturmasında Delil ve İspat" *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, (138), 231- 272.

ÇASGEM (2013). "1. Çalışma Hayatında Psikolojik Taciz (Mobbing) Panel ve Çalışmayı Bildiriler Kitabı", Özyurt Matbaacılık, Ankara.

CHAPPELL D. and Di MARTINO (2006). "Violence at Work", Third edition, International Labour Office, Geneva.

ÇELİK, A. (2014). "Adil Yargılanma Hakkı Rehberi", Anayasa Mahkemesi Yayınları, Ankara.

ÇELİK, C., ve KOŞAR, A. (2015). Örgüt Kültürü ve İşyerinde Dışlanma Arasındaki İlişki. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24(2), 47-62.

CHRISTOFF, K. (2014). "Dehumanization in Organizational Settings: Some Scientific and Ethical Considerations", *Frontiers in Human Neuroscience*, 8: 1–5.

ÇINARLI S, ÇELİK S (2016). "Yargı Kolunun Tespitinde Kamu Görevlisinin Görev Kusuru, Kişisel Kusuru Ayrımı ve Mobbing Uygulamalarının Durumu" *Terazi Hukuk Dergisi*, 11(118), 41- 56.

ÇINARLI S, ÇELİK S (2015). "Disiplin Soruşturmaları Açarak Kamu Görevlilerine "Mobbing" Uygulanması", *Mevlâna Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, C.3, S.1 Haziran, s.62.

ÇOBANOĞLU, Ş. (2005). "İşyerinde Duygusal Saldırı ve Mücadele Yöntemleri" İstanbul, Timaş Yayınları, 92.

- ÇOMAK, E. ve TUNÇ, B. (2012). “İlköğretim Öğretmenlerinin İlköğretim Okullarında Yaşadıkları Yıldırma Durumları”, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 8, Sayı 3, Aralık 2012.
- ÇSGB, (2016). T.C. Sosyal Güvenlik Kurumu Mobbing ile Mücadele Komisyonu, Psikolojik Taciz (Mobbing), Ankara.
- ÇSGB Mobbing Bilgilendirme Rehberi, (2017b:20).
- ÇUKUR, C. (2016). “Türk Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukukta İşyerinde Psikolojik Taciz” , TBMM Araştırma Merkezi Yayınları, Yayın No:9, TBMM Basımevi –Mart 1. Baskı, Ankara.
- ÇUKUR, C. (2012). “İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing)”, ÇEİS Dergisi, Mart, s.37, Ankara.
- DARIYEMEZ, K. (2010). Örgütlerde Ortaya Çıkan Yabancılaşma Sorunu ve Bu Sorunun Çözümü Açısından Halkla İlişkiler Çalışmalarının Önemi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Ana Bilim Dalı, Ankara.
- DAVENPORT, N. SCHWARTZ, R. D. ve ELLİOTT, G. (2003). “Mobbing: İşyerinde Duygusal Taciz” (1. Baskı). (Çev: Osman Cem Öneroy). İst: Sistem Yay.
- DE FALCO, G. &MESSİNEO, A. &MESSİNEO, F. (2003). “Mobbing: Diagnosi, Prevenzione E Tutela Legale”; EpcLibri, Roma.
- DEMİRCİ, M., KEMAL, ÖZLER D. ve GİRGİN B., (2009), “Beş Faktör Kişilik Modelinin İşyerinde Duygusal Tacize (Mobbing) Etkileri; Hastane İşletmelerinde Bir Uygulama”, Journal of Azerbaijani Studies, 10 (1-2), 14-37.
- DEMİREL, G., & ÜNAL, A. (2011). Meslek Yüksekokullarında Turizm Eğitimi Alan Öğrencileri Örgütsel Yabancılaşma Eğilimlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Pınarhisar MYO Örneği. II. Uluslararası VI. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sempozyumu, Mayıs, Kuşadası.
- DİLEK ÇAPTUĞ, M. (2022). “İş Yerinde Psikolojik Tacize Maruz Kalan Kamu Personelinin İzleyebileceği Hukuki Başvuru Yolları”, Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, 359-396.
(<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2214716>)
- DURMUŞ, M., (2019). “Kültürlerin Temas Alanı Olarak Dil Öğretimi Süreçleri ve Mikro Saldırganlıklar” Millî Folklor Dergisi 122 (2019 Yaz):50-63 <https://www.millifolklor.com/YayinArsivi>

EGE, H. (2002). Oltre İl Mobbing Straining, Stalking E Altre Forme Di Conflittualita Sul Posto Di Lavaro, Milano. 47-61.

EİNARSEN, S. (1999). ‘The Nature And Causes Of Bullying At Work’, International Journal of Manpower, Vol.20, Nos. 1-2, ss.16-28.

EİNARSEN, S. (2000), “Harassment and Bullying at Work: A Review of the Scandinavian, Approach”, Aggression and Violent Behavior, Vol: 5, No: 4, 382.

EİNARSEN, S. HOEL, H. ZAPF, D. COOPER, C.L. (2003). Bullying and Emotional Abuse in the Workplace: International Perspectives in Research and Practice. Taylor & Francis. London. Taylor Francis, p.103-26.

EİNARSEN, S. "Bullying at Work"; European Agency for Safety and Health at Work; <http://agency.osha.eu.int>; 29.03.2004.

EİNARSEN, S. RAKNES, B. (1997). “Harassment in the workplace and the victimization of men”, Violence and Victims,12:247-63.

ERER, B. ŞAHİN M. (2020). “İş Hayatında Örgüt Düşmanı Davranışlar” 1. Baskı, Eğitim Yayınevi, Konya.

EROĞLU, F., & EROĞLU, Ş. G. (2014). Kitle Kültürü Ortamında Stratejik Tutarsızlık ve Örgütsel İkiyüzlülük: Kredi ve Yurtlar Kurumuna Bağlı Yurtlarda Bir Araştırma. International Conference On Eurasian Economies, 1-8.

FERRARİ, E. (2004). Raising Awareness on Mobbing: An EU Perspective; European Commission on Preventive Measures to Fight Violence Against Children, Young People and Women.

FİŞ ÜSTÜN, G. (2018). Disiplin Soruşturmalarında Hukuka Aykırı Deliller. Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 24 (1), 17-35.

FORMANOWICZ, M., GOLDENBERG, A., SAGUY, T., PIETRASZKIEWICZ, A., WALKER, M. ve GROSS, J.J. (2018). “Understanding Dehumanization: The Role of Agency and Communion”, Journal of Experimental Social Psychology, 77: 102–116.

GÖK, S. (2013). İşyerinde Psikolojik Taciz: Tarafları, Aşamaları ve Etkileri, ÇASGEM, 1. Çalışma Hayatında Psikolojik Taciz (Mobbing) Panel ve Çalıştay Bildirileri Kitabı, Ankara. (35-38).

GÖK, S., KARATUNA, I. & TINAZ, P. (2022). İşyerinde Psikolojik Taciz Ölçeğinin (İPTÖ) Düzenlenmesi ve Kısa Formunun Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması. Journal of Research in Business, 7 (1) , 63-89.

GÜNDÜZ, F. E. (2019). Hukuka Aykırı Elde Edilmiş Delillerin Disiplin Hukukunda Kullanılması. *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, (1), 89-114.

GÜNEL, Ö. D. (2010). “İşletmelerde Yıldırma Olgusu ve Yıldırma Mağdurlarının Kişilik Özelliklerine İlişkin Bir Araştırma”, *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 12, Sayı: 3, Yıl: 2010, s. 37-65.

GÜNGÖR DELEN, M. (2011). Çalışma Hayatında İşyeri Kabalığı Olgusu, *Maliye Araştırma Merkezi Konferansları*, 43-58.

GÜZEL, A. ERTAN, E. (2007). İşyerinde Psikolojik Tacize (Mobbing) Hukuksal Bakış: Avrupa Hukuku ve Karşılaştırmalı Hukuk, *Legal İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi*, Sayı 14.

GÜVEZ, A. (2021). İdari Yargılama Hukukunda Tanık Delili. *Selçuk Üni. Hukuk Fakültesi Dergisi*, 29 (3), 2087-2130.

HASLAM, N. (2006). Dehumanization: An integrative Review. *Personality and Social Psychology Review*, 10(3), 252-264. (https://journals.sagepub.com/doi/10.1207/s15327957pspr1003_4)

HUBER, B. (1994). *Mobbing: Psychoteror am Arbeitsplatz*; Niedernhausen,

HUSE, E. F. Ve CUMMINGS T. G. (1985). *Organization Development and Change*, (USA, West Publishing Company, Third Edition.

İŞİK, E. (2007). İşletmelerde Mobbing Uygulamaları ile İş Stresi İlişkisine Yönelik Bir Araştırma, *Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış, İstanbul: Yüksek Lisans Tezi*.

ILO (2021). “Çalışma Yaşamında Şiddet ve Taciz: 190 sayılı Sözleşme ve 206 sayılı Tavsiye Kararı’na İlişkin Rehber”, <https://www.ilo.org/ankara/publications/lang--tr/index.htm>

KARAAHMET, E. vd. (2013). “İş Yerinde Yıldırmaya Maruz Kalımı Ölçmek İçin Kullanılan Olumsuz Davranışlar Anketi Türkçe Formunun Güvenilirliği”, *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 14: 275-282, 2013.

KARACA, M. (2007). *Organizasyonlarda Saldırgan Davranışlara Maruz Kalma ve Mağdurların Kişiliğiyle İlişkisi: Kayseri’de İmalat Sektöründe Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Kayseri. 88.

KARCIOĞLU, F. & ALİOĞULLARI, Z. (2012). Çatışmanın Nedenleri ve Çatışma Yönetim Tarzları İlişkisi, *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 26 (3-4), 215-237.

KARSLIOĞLU YENİ, G. (2013). Mobbing, İşyerinde Psikolojik Taciz, Türk Metal Sendikası Yayınları, 1. Basım, Ağustos, Ankara.

KARYAĞDI, A. (2007). “Örgütlerde Yıldırma (Mobbing) ve Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalı, Malatya.

KASAPOĞLU TURHAN, M. (2013): “Kamu Görevlileri Bakımından İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing) ve Hukuki Korunma Yolları”, TBB Dergisi Sayı 105, Sayfa 89-128. <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/Dergi/105.html#88/z>

KAYA CİCERALİ, L. (2011). “Mobbinge Maruz Kalanların Kişilik Profillerine Bağlı Psikolojik Sağlıkta Bozulma Göstergeleri”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, T.C. İstanbul Üni., Adli Tıp Enst. Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, İstanbul.

KAYILIOĞLU, D., 2019. “Türk İdari Yargılama Hukukunda Bilirkişilik, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enst. Kamu Hukuku Anabilimdalı. Ankara.

KEENAHAN, D. (1990). “Dehumanization: Understanding the Paradox of Human Interaction”. Doctor of Philosophy Thesis. Department of Psychology. University of Wollongong.

KIREL Ç. (2007). Örgütlerde Mobbing Yönetiminde Destekleyici ve Risk Azaltıcı Öneriler. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi; 7 (2): 317-334.

KIREL, Ç. (2008). Örgütlerde Psikolojik Taciz (Mobbing) ve Yönetimi, And. Üni. Yayınları No: 1806, Eskişehir, içinde Davenport, N., ve diğerleri, Mobbing İşyerinde Duygusal Taciz, (Çev. Öneray, O.C.), Sistem Yayıncılık, İstanbul 2003, s. 146-148.

KOÇEL, T. (2007). İşletme Yöneticiliği, Yönetim ve Organizasyon-Organizasyonlarda Davranış-Klasik-Modern-Çağdaş Yaklaşımlar, İstanbul.

KONAN, N., & TAŞDEMİR, A. (2019). Öğretmenlerin Örgütsel İkiyüzlülük Algıları ile Mutluluk Düzeyleri Algıları Arasındaki İlişki, Scientific Educational Studies, 3(2), 132-152.

KURANOĞLU, E. & SAYGIN, H. (2019). “Türkiye’de Az Tehlikeli ve Tehlikeli İş Yerlerinde Aşırı İş Yükü Algısı”, İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi, 11 (3), 255-274. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/iaud/issue/46720/585990>

LALEOĞLU, A. & ÖZMETE, P. D. E. (2013). Mobbing Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması, Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 7 (31), 9-31.

LEYMANN, H. (1990). Mobbing and psychological terror at workplaces Violence and Victims, 1990;5:119-26

LEYMANN, H. (1996). "The content and development of Mobbing at Work", European Journal of Work and Organizational Psychology, No: 5(2), 165-184.

LEYMANN, H. & GUSTAFSSON, A. (1996). "Mobbing at work and the development of post- traumatic stres disorders". European Journal of Work and Organizational Psychology, 5(2).

LOKMANOĞLU, S. Y. (2017). İşyerinde Psikolojik Taciz, Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, (30), 377-422.

MACİT G., ERDEM R., (2020). "Örgütsel Sessizliğe Dair Kavramsal Bir İnceleme" Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18 (2); 93-114, ISSN: 1304-4796.

NADAL KL, JOHNSTON MP (2010). 'Multiracial microaggressions: Exposed monoracism in day life and Clinical application, DWSue (Ed.), Microaggressions and marjinalite: Manifestation, dynamics, and impact (s.123-144).

NİEDL, K. (1996). "Mobbing and Wellbeing: Economic and Personnel Development Implications", European Journal of Work and Organizational Psychology, 5(2): 239- 249.

O'MOORE, M., SEİGNE, E., MCGUIRE, L. and SMİTH, M. (1998). Victims of Workplace bullying in Ireland. Irish Journal of Psychology, 19, 345-357.

ÖZBEY Ö. (2010). "Adli Bilişim ve Sayısal Deliller (5271 sayılı CMK'nın 134. Md.), Yargıtay Dergisi, C.36, .3, s.71-72.

ÖZLER, D. E., ATALAY, C. G. ve DİRİCAN, M. (2015). Mobbing 'inin Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (22)

ÖZKANAN, A. ve ERDEM, R. (2014). Yönetimde Kayırmacı Uygulamalar: Kavramsal Bir Çerçeve, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (20), 179-206.

ÖZLER, D. E., MERCAN, N. (2009). Yönetimsel ve Örgütsel Açından Psikolojik Terör. Mobbing. Detay Yayıncılık, Ank.

PALABIYIK, B.B. (2018). “Türk İş Hukukunda Mobbing”, Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı, Ankara.

PALABIYIK, B.B. (2021). “Yargı Kararları Işığında Mobbing ve İspatı”, Güncellenmiş 3. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara.

PEARSON, C., M., LYNN M. A., CHRISTINE L. P. (2000), “Assesing and Attacking Wokplace Incivility”, Organizational Dynamics, Vol.29, No.2, 123-137.

PEHLİVAN, İ. (1995). “Yönetimde Stres Kaynakları”, Pegem Yayınları, Ankara.

PEKCANITEZ, H., ÖZEKES, M., AKKAN, M., TAŞ KORKMAZ, H. (2017). Medeni Usul Hukuku Cilt II. İstanbul.

REİCHERT, E. (2003). İş yerinde Mobbing: Sosyal Hizmet Mesleği İçin Yeni Bir Öncelik Alanı, (Çev.) ÖZMETE, E. (2016).

<http://www.sdergi.hacettepe.edu.tr/makaleler/emineozmetemobbingceviri1.pdf>

RİCHMOND, V.P., MCCROSKEY, J.C. ve MCCROSKEY, L.L. (2005). “Organizational Communication for Survival: Making Work, Work”. USA: Pearson Education.

ROYAL COLLEGE Of NURSİNG (RCN) (2002). WorkingWellİnitiative, Bullying and Harassment at Work: A GoodPractice Guide for RCN Negotiators and HealthCareManagers, London, p. 3.

RUNCİMAN, D. (2008). Political hypocrisy: The mask of power, from hobbes to orwell and beyond. Princeton, NJ: Princeton University Press.

SABUNCUOĞLU, Z. ve TÜZ, M. (1998). Örgütsel Psikoloji. (3. Baskı), Alfa Yayınevi, İst.

SALİN, D. (2003). “Bullying and Organizational Politics in Competitive and Rapidly Chancing Work Environments”; International Journal of Management and DecisionMaking, V. 4/1; pp. 35–46.

SANDLER, B. (1986). "The Campus Climate Revisited: Chilly for Women Faculty, Administrators, and Graduate Students." Association of American Colleges. <https://eric.ed.gov/?id=ED282462>

SELEK, S. (2019). “İstanbul Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı Polikliniği’ne Mobbing İddiası ile Başvuran Olguların Adli Tıbbi Değerlendirilmesi”, Uzmanlık Tezi, İstanbul.

SOMER, O., KORKMAZ M., TATAR, A., (2002). “Beş Faktör Kişilik Envanteri’nin Geliştirilmesi-I: Ölçek ve Alt Ölçeklerin Olufiturulması”, Türk Psikoloji Dergisi 2002, 17 (49), 21 – 33. <https://toad.halileksi.net/wp-content/uploads/2022/07/bes-faktor-kisilik-envanteri-toad.pdf>

SÖYLER, Y., (2010). “Yargıtay Kararları Işığında Kişisel Kusur”, Gazi Üni. Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt XIV, Sayı 2.

SUE, vd. (2007). Racial Microaggressions in Everyday Life: Implications for Clinical Practice. American Psychologist, 62, 271-286.

SUE, D. W. (2010). Microaggressions, Marginality and Oppression. In D. W. Sue (Ed.). pp. 3-22. Microaggressions and Marginality. Hoboken, NJ: Wiley

ŞAHİN, C. (2019). “Anayasa Mahkemesi Kararları Çerçevesinde Ceza Muhakemesinde Silahların Eşitliği ve Çelişmeli Yargılama İlkeleri”, D.E.Ü. Hukuk Fakültesi Dergisi, Prof. Dr. Durmuş TEZCAN’a Armağan, C.21, Özel S., s. 3051-3065.

ŞİMŞEK, M. Ş. (2002). Yönetim ve Organizasyon, (7. Baskı), Konya.

TANRIVER, S. (2017), Hukukumuzda Bilirkişilik, Yetkin Yayınları, Ankara, 2017.

TAŞKIN, A. (2016), “Mobbing Davalarında İspat Sorunu” Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi C. XX, Y. 2, Sa. 2 391-437.

T.D.K. (2005). Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara,

TETİK, S. (2010). Mobbing Kavramı: Birey ve Örgütler Açısından Önemi, Celal Bayar Üniversitesi, Salihli Meslek Yüksekokulu, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 12 (18): 81-89.

TEZCAN, P., Bayram, F. ve Ergin, H. (2009). İşyerinde Mobbingci ve Kurban Tiplerleri.

TINAZ, P. (2006a). İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Beta Yay., İstanbul.

TINAZ, P. (2006b). Mobbing: İşyerinde Psikolojik Taciz, <http://www.calismatoplum.org/sayı10>.Erişim Tarihi:03/03/2014.

TINAZ, P. (2006c). “Mobbing: İşyerinde Psikolojik Taciz”, Çalışma ve Toplum Dergisi, Cilt 3, Sayı 10, 11-22.

TINAZ, P. (2006d). İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Beta Yayınları, İst.

TINAZ, P. (2006e). Mobbing: İşyerinde Psikolojik Taciz, Marmara Üniversitesi, İİBF, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümü. Çalışma ve Toplum Dergisi, 3. (http://www.calismatoplum.org/sayi10/pinar_tinaz.pdf).

TINAZ, P. (2006f). “Çalışma Yaşamında Psikolojik Bir Dram: Mobbing”, Toprak İşveren Dergisi, www.toprakisveren.org.tr/2006-71-pinartinaz.pdf, Erişim Tarihi:03/03/2014.

TINAZ, P. (2006g). İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Çalışma ve Toplum Dergisi, Cilt 4. Sayı 11. 13-28.

TINAZ, P. (2013h). “Çalışma Psikolojisi Boyutlarıyla Mobbing Tanımı ve Tanı” ÇASGEM 1. Çalışma Hayatında Psikolojik Taciz (Mobbing) Panel ve Çalıştay Bildirileri Kitabı.

TINAZ P. (2011ı). "İşyerinde Psikolojik Taciz", MESS Mercek, Tem., 58-65.

TINAZ, Pınar, (2008i), “İşyerinde Psikolojik Taciz (Mobbing)”, 2. Baskı, Beta Basım Yayın Dağıtım A.Ş., İstanbul.

TINAZ, P., Bayram, F., Ergin, H., (2008). “Çalışma Psikolojisi ve Hukuki Boyutları ile İşyerinde Psikolojik Taciz”, İstanbul: Beta Yayınları, Yay. No. 2040,

TINAZ, P. Gök, S. ve Karatuna, I. (2010). “Türkiye’de İşyerinde Psikolojik Taciz Oranının ve Türlerinin Belirlenmesi: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması”, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Öneri Dergisi, Cilt:9,

TİHEK, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu “Ayrımcılık Yasağı Kararları, 2018-2020”, Ankara.

TİHEK, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, “2021 Yılı Faaliyet Raporu”, Ankara.

TOKER GÖKÇE, A. (2008). Mobbing: İşyerinde Yıldırma Nedenleri ve Başa Çıkma Yöntemleri, Ankara, Pegem Yayınevi,

TOKER GÖKÇE, A. (2010). “Mobbing: İşyerinde Yıldırma Kavramsal Çerçeve” <http://www.universite-toplum.org>

TOLAN, B. (1981). Çağdaş Toplumun Bunalımı: Anomi ve Yabancılaşma, Ankara: İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları, s. 184.

TUCKER, J. (2004). "Tucker, Joyce, "The DNA of Culture Change", January/February, Profiles in Diversity Journal. www.diversityjournal.com E.T. 26.10.2022

TUNÇER, M. (2014a). "İş Yerinde Psikolojik Taciz (Mobbing), Karemat Matbaacılık, İstanbul.

TUNÇER, M. (2014b). "İş Yerlerinde Yaşanan Psikolojik Taciz Davranışları: Alo 170 Çağrı Merkezi Başvurularının Değerlendirilmesi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eylül. Ankara.

TUNÇER, M. (2014c). "İş Yerlerinde Yaşanan Psikolojik Taciz Davranışları, Lambert Ac. Pub.

TUNÇER, M. (2022). "Mobbing: Uzaktan çalışmada da önemli bir sorun", <https://fikirturu.com/insan/mobbing-uzaktan-calismada-da-onemli-bir-sorun/> E.T.: 03.01.2023

TUTAR, H. (2004a). İşyerinde Psikolojik Şiddet, 3. Baskı, Ankara: Barış Yayınları.

TUTAR, H. (2004b). İşyerinde Psikolojik Şiddet Sarmalı: Nedenleri ve Sonuçları, Yönetim Bilimleri Dergisi, T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üni. Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Cilt: 2, Sayı: 2.

TÜRKMEN A., (2009). "Yeni Bir Hukuki Olgu Olarak Israrlı Takip ve Taciz (Stalking) ve Bunun Türk Medeni Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi", DEÜHFD, Cilt: 11, Özel Sayı, , s. 1387-1390.

ULUSOY, Z. D. (2013). "Mobbing Suç Tipi için Bir Analiz Denemesi" Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Mart-Nisan, Sayı 105, s. 129-170, <http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2013-105-1259>

ÜÇOK D. ve TORUN A. 2015. "Örgütsel Sessizliğin Nedenleri Üzerine Nitel Bir Araştırma" İş ve İnsan Dergisi, Nisan, Cilt-Sayı: 2 (1) ss: 27-37, e-ISSN 2148-967X, <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/iid/>

ÜNAL, S. (2018). Irksal Temelli Ayrımcılığın Yeni Görünmez Yüzü: Kültürel Karşılaşmalar ve Mikro Saldırganlıklar, Journal of Social and Humanities Sciences Research, 3289-3305. <http://www.jshsr.org/DergiTamDetay.aspx?ID=726>

ÜNVER, Y., (2009). "Ceza Hukuku Açısından Mobbing, Stalking ve Cinsel Taciz Eylemleri", CHD, Yıl: 4, Sayı: 11, Aralık, s.10.

VARTIA, M. (2002). Workplace Bullying: A Study on the Environment, Well-being and Health; People and Work Research Reports 56; Finnish

Institute of Occupational Health, Helsinki,
<http://journals.istanbul.edu.tr/tr/index.php/sosyalsiyaset/article/viewFile/84/80>

WALTER, H., (1993): Mobbing- Kleinkrieg am Arbeitsplatz. Konflikte erkennen, offen legen und lösen. Frankfurt: Campus Verlag.

VÄYRYNEN, T. ve LAARİ-SALMELA, S. (2015). “Men, Mammals, or Machines? Dehumanization Embedded in Organizational Practices”, Journal of Business Ethics, 147: 95–113.

YÜCETÜRK, E. ve ÖKE, K. M. (2005). “Mobbing and Bullying: Legal Aspects Related to Workplace Bullying in Turkey”, South-East Europe Review, No:2, 61-70. http://cyb.ox.or.kr/lms_board/bbs_upload/mobbing-1.PDF

ZAPF, D. ve EİNARSEN, S. (2003). “Individual antecedents of bullying”. Bullying and Emotional Abuse in the Workplace: International Perspectives in Research and Practice (Eds. Stale Einarsen, Helge Hoel, Dieter Zapf, Cary. L. Cooper), London: Taylor ve Francis, (165- 184). <http://www.google.com.tr/books?>

ZAPF, D. ve EİNARSEN, S. (2001), Bullying in the workplace: recent trends in research and practicean introduction, European Journal of Work and Organizational Psychology, 10(4), 369- 373.

ZHANG, H., CHAN, D.K., Xia, S., Tian, Y. ve Zhu, J. (2017). “Cognitive, Emotional and Motivtional Consequences of Dehumanization”, Social Cognition, 35(1): 18–39

İnternet Kaynakları

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/gorev-ve-yetkileri/bireysel-basvuru/>

<https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/04/20070409-1.htm>.

<http://www.mevzuat.gov.tr/>

<https://taad.taa.gov.tr/dergiler/taad/taad-30>

<https://www.etik.gov.tr/etik-ihlal-kararlari/>

<https://www.tihk.gov.tr/kategori/pages/kararlar>

<https://sozluk.gov.tr>

<http://www.ilo.org/ankara/>

<http://www.who.int>

http://www.who.int/violence_injury_prevention/violence/status_report/2014/en/
<https://www.leymann.se/mobbing-arbetsplatser>
<https://fikirturu.com/insan/mobbing-uzaktan-calismada-da-onemli-bir-sorun/>
<http://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2014-110-1355>
<https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/359258>
<http://cumhurozkeser.av.tr/mobbing-gibi-dava-turlerinde-kesin-ve-mutlak-ispataranmaz/>
<https://www.samildemir.av.tr/2009/04/mobbing-olgusunun-hukukidegerlendirmesi/>
<https://www.hukuknorm.com/mobbing>
<https://listelist.com/mikro-saldirganlik-nedir/>
<https://berinergin.com/psikolojik-taciz-mobbingve-zorbalik-bullying/>
<http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/TEZ/47597.pdf>
<https://www.jstor.org/stable/259200>
<http://www.insighteducationsystems.com/PDF/DiversityJournal2004.pdf>
https://en.wikipedia.org/wiki/Micro-inequity#cite_note-5
http://www.alo170.gov.tr/assets/pdf/ALO_170_Mobbing_Bilgi_Notu_08_12_2013.pdf,
http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/komisyon_rapor_no_6.pdf
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0686:FIN:EN:PDF>
<https://www.csgb.gov.tr/media/34050/>
<https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/>